

Banffeligheder, der ikke kunne hæves uden igjennem Aarhundreder. Det har ogsaa Hjemmel ved almindelig europæisk Usance, at stige Foretagender fornøstigtvis kun kunne skee, naar det hele Terrain, hvormed der er Tale, undergives en saadan Naadighed, og man skriver frem efter en almindelig Plan. Da Hamborg for en stor Deel var brændt, nøiedes man ikke med at udvide de afbrændte Gader, og det var i en By, hvor Strækken for Expropriationen er saa stor, at, som bekendt, en af de vigtigste Gader i Hamborg, en Deel af Neu Jungfernstieg, har en stæv Retning, fordi man ikke kunde komme overeens med Ciernen af en lille Mølle, naaget man hød ham det tyvedobbelte Beløb, i en By altsaa, hvor Eiendomsretten i en saadan Grad er respecteret, der exproprierede man dog uden videre hele det Terrain, hvormed det kunde være Tale, anlagde sine Gader og Veie og afhændede saa til privat Vedbyggelse de Parceller, som derefter bleve udlagte til Vedbyggelse; og nu har man derved faaet tilveiebragt en om ikke altid i æsthetisk Henseende tilfredsstillende, saa dog hensigtsmæssig ordnet By, hvor der er Cloaker og Vandledning, og hvor der er tilveiebragt i Henseende til Længde og Bredde passende Gader. Det Samme er skeet i London og Paris, og det Samme, paastaar jeg, maa skee overalt, hvor man vil gaae frem paa en hensigtsmæssig og forstandig Maade. Det er imidlertid sjældent, at man staaer ligedoverfor Eiendomme, der frembyde saa faa Betænklichkeiten som de her omhandlede; thi der har fra umindelige Tider, idetmindste baade i de nuværende Ciernes og deres Forængeres Tid, hvilet den Forpligtelse paa dem, at de ikke maatte behygges; ikke at tale om underordnede Forpligtelser med Hensyn til Grøfter etc., og her tales ikke om Eiendomme, der kunne have Affectionsværdi; og alt det, som den ærede Rigsdagsmand pegede hen paa. Det er ganske vist, at der i enkelte Tilfælde er bygget Landssteder, som det vilde gøre Ciernen vndt at miste, men det er kun enkelte Tilfælde; forøvrigt have disse Grunde, saalænge jeg kan huske, henligget som Græsmarker; og nu er der kun Aspargesbede eller Tommerpladse, som for Cierne ingen anden Værdi have end den Pengeværdi, som de repræsenterer, og de Hensyn,

som ellers bør tages til saadanne incommensurable Størrelser som Affectionsværdi, kunne ikke her gøre sig gjældende. Jeg skal desuden tillade mig at gøre opmærksom paa, at det efter min Opfattelse ikke forholder sig saa, at det slet og ret er en Servitut, der er paalagt Vedkommende. Jeg kender ikke andet til det Historiske af denne Sag end det Actstykke, der er Rigsdagen meddeelt. Men det forekommer mig deraf klart, at der ikke kan paavises nogen Tid, da Cierne have besiddet disse Grunde med uindskrænket Eiendomsret, og selv om dette nogensinde havde været Tilfælde, saa ere Cierne ikke bleve fordrevne fra deres Eiendomme, men der er givet dem Bederlag, ligesom man skaffede sig Grundene indenfor Boldene mod at anvise Vedkommende andre Grunde. Efter den svenske Krig blev det Terrain, her er Tale om, saavel som et større Terrain udenfor Øster- og Vesterport indtaget, og allerede den Gang blev det bestemt udtalt — hvad der vel ikke kan være tvivlsomt, da det er anført i offentlige Actstykker ipsissimis verbis — at der ingenfinde maatte opføres Bygninger der, og at der skulde gives Vedkommende andre Grunde. Det er altsaa ikke en Servitut, der blot ifølge et Magtsprog er bleven paalagt Vedkommende, men det er en virkelig Rettighed, der er erhvervet ved Kjøb og Salg, og som Staten eier, og som den, uden Hensyn til om den har Brug for den eller ikke, utvivlsomt er berettiget til at disponere over. Det Modsatte vilde medføre, at Vedkommende fik betydelige Forøring. Det er mig opgivet fra en Kilde, som maa antages at være vel underrettet, at saavidt vides, er det høieste Beløb, der er givet for disse Grunde, 5 Mk. pr. Quadratalen, og det endda kun for enkelte Grunde; hvorimod der er betalt fra 3—8 Rd. pr. Quadratalen for Byggegrunde udenfor Byen, hvorpaa ingen saadan Servitut hvilede. Det er Forfjellen mellem disse Værdier, som man — sandsynligvis uden engang at faae Tal derfor — vil forære enkelte private Folk, og dertil finder jeg ingen Grund. Jeg mener altsaa, hvis dette Terrain skal indbrages, saa maa man ikke bære sig ad som med Blaagaardsveien og lade Markfetraade, men saa maa man gøre, som vore Forfædre gjorde ved Udvidelsen af Kjøbenhavn, og som